УДК 81'27'373.422=161.2=111=162.1

Васильців О. С.,
аспірант кафедри загального мовознавства
Львівського національного університету імені Івана Франка
E-mail: oksanavasyltsiv@gmail.com

ЯВИЩЕ АНТОНІМІЇ СОЦІОЛІНГВІСТИЧНИХ ТЕРМІНІВ В УКРАЇНСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА ПОЛЬСЬКІЙ МОВАХ

У статті досліджуються антонімічні відношення в соціолінгвістичній термінології. Терміни-антоніми проаналізовано з урахуванням ступеня семантичної протилежності, особливостей структури та морфологічної природи. Встановлено продуктивність та роль цих відношень у процесі вияву структурної організації терміносистеми, а також розкрито їхні спільні та відмінні ознаки, реалізовані на матеріалі зазначених мов.

***Ключові слова**: соціолінгвістика, термін, антонімічні відношення, тип семантичної протилежності, структурна ознака.*

Однією з ознак системної організації термінології є відношення протилежності, які знаходять своє вираження в антонімії. Дослідженню цього питання присвячено праці З. Куделько, Б. Михайлишин, Т. Михайлова, G. Budin, S. Wright, M. Cabré, F. Grucza, J. Lukszyn, W. Zmarzer та ін. [1; 3–5; 9–12], однак антонімічні відношення термінів соціолінгвістики все ще вимагають свого аналізу. Мета статті – дослідити явище антонімії в терміносистемі соціолінгвістики на матеріалі української, англійської та польської мов.

Джерельною базою для аналізу послужили лінгвістичні словники, енциклопедії та соціолінгвістичні праці [14; 6; 13; 2], з яких шляхом суцільної вибірки ми отримали терміни української (83 од.), англійської (74 од.) та польської (72 од.) мов. До зібраних відповідників у статті застосовано методику компонентного аналізу й аналізу словникових дефініцій, які посприяли виокремленню мінімальних смислових компонентів і визначенню інтегральної та диференційних сем пар антонімів. Структурний метод, який полягає в обґрунтуванні мовної одиниці як ієрархії граматично пов'язаних елементів, уможливив встановлення структурних типів термінів, а методика аналізу за безпосередніми складниками допомогла виявити протилежні за змістом афікси, що надають термінам антонімічного значення. З'ясуванню спільних та відмінних ознак семантики, структури та морфологічної природи термінів-антонімів у трьох мовах посприяв зіставний метод.

На відміну від синонімії, антонімічні відношення не суперечать специфіці терміна, а є важливим проявом системності термінологічної лексики, відображаючи протиставні явища, об'єктивно наявні в науці.

Завдання статті – проаналізувати ознаки явища антонімії в термінології та дослідити терміни-антоніми соціолінгвістики за семантичною, структурною та морфологічною ознаками.

1. Явище антонімії в термінології: ознаки

Семантична протилежність. Антоніми постають як слова або їх окремі значення, що, тісно поєднуючись певною семантичною спільністю, розрізняються на цій же основі максимально протилежними значеннями [7, с. 27]. Як правило, це пари слів переважно однієї частини мови, семантична структура яких характеризується наявністю семи-носія спільної родової ознаки і диференційних сем, що позначають протилежні видові ознаки [4, с. 278; 8, с. 26]. Антонімічні назви характеризують однорідні явища, перебуваючи на крайніх позиціях відповідної лексико-семантичної парадигми [1, с. 106]. Повну антонімію виявляють лише полярно протилежні члени протиставлення, середні ж – вказують на збільшення чи зменшення ступеня якості. Зважаючи на те, що основним показником антонімії в термінології є семантична протилежність одиниць, виокремлюють контрарні, комплементарні та векторні антоніми.

Назви, що виражають контрарну протилежність, – це два діаметрально протилежні видові поняття, між якими існує середній, проміжний, член – мезонім. Для антонімів контрарного типу характерна градуальність значень, що дає змогу розширити антонімічну пару до низки термінів. Комплементарні антоніми доповнюють один одного у вираженні тієї чи іншої сутності. Між видовими поняттями, що становлять увесь обсяг родового поняття, немає жодного проміжного члена. Один з термінів цієї пари заперечує диференційну сему в значенні іншого, але не заміняє її [5, с. 13]. Векторні антоніми – це терміни зі значенням протилежності різноспрямованих дій, рухів, ознак, властивостей.

Формальна структура. У фаховій мові розрізняють лексичні, чи різнокореневі, антоніми, які вступають у відношення протилежності через семантичне протиставлення кореневих морфем (питомих або запозичених), та словотвірні антоніми (чи спільнокореневі, у яких протилежність значень виникає внаслідок приєднання до терміна взаємно протилежних за змістом афіксів) [7, с. 28].

Антонімічні назви переважно належать до однієї частини мови, при цьому бувають різні способи вираження протилежних значень: терміни-однослови; терміни-композити, антонімію яких спричиняє протилежний зміст одного з компонентів складного слова; багатокомпонентні терміни, більшість з яких є атрибутивними конструкціями, що передають протилежні видові поняття [5, с. 13].

Частиномовна належність. У різних підмовах науки і техніки виокремлюють антоніми, представлені іменниками (зокрема віддієслівного походження), прикметниками та дієсловами.

Термінолексика на рівні антонімічних відношень є неоднорідною за складом, структурою і ступенем протилежності лексико-семантичного та граматичного термінофонду. Врахувавши сказане, проаналізуємо соціолінгвістичні терміни за типом протилежності семного складу, особливостями структури та морфологічної природи.

2. Терміни-антоніми в терміносистемах соціолінгвістики

За ознакою семантичної протилежності соціолінгвістичну термінологію української мови характеризують контрарні антоніми (19 од.). Цей тип антонімічного зв'язку засвідчують назви на позначення форм міксації мов *акролект, базилект* та *мезолект*. Термін *акролект* позначає найближчий до мови-суперстрату різновид креольської мови, *базилект* розкриває зміст найбільш відмінного від мови-суперстрату різновиду креольської мови, а назва *мезолект* вказує на варіант мови у посткреольському суспільстві, що займає проміжне становище між базилектом та акролектом. Таким чином, спостерігаємо градуальний тип протилежності за ознакою 'ступінь наближеності'. Подібні антонімічні відношення репрезентують терміни *одномовність* та *багатомовність*, які вказують не лише на два діаметрально протилежні видові поняття, але й передбачають існування мезоніма – *двомовність*. Їм відповідають одиниці іншомовного походження *монолінгвізм, білінгвізм* та *полілінгвізм* (*мультилінгвізм*), що позначають практику поперемінного колективного чи індивідуального вживання однієї, двох чи більше мов і є характерними ознаками мовної ситуації в країні [2, с. 44]. До контрарних антонімів зараховуємо також терміни: *субстрат – адстрат – суперстрат, нормований білінгвізм – однобічний нормований б. – ненормований б., мовна ситуація одномовності – м. с. двомовності – м. с. багатомовності*.

Аналогічне явище спостерігаємо і в англійській мові (12 од.). Для прикладу, гіперонім *language situation* формує групи термінів, що позначають протиставні типи мовних ситуацій: *monolingual language situation – multilingual l. s.* із мезоніном *bilingual l. s.* (виокремлені на основі семи 'number of languages'). Тотожне значення реалізують терміни-дублети *monolingualism – bilingualism – multilingualism.*

У польській мові зафіксовано одиниці *jednojęzyczność – wielojęzyczność*, що розвивають контрарну опозицію з урахуванням проміжного члена – терміна *dwujęzyczność*. Як і українські відповідники, когіпоніми формують антонімічні відношення за допомогою опозиції сем 'jeden język / wiele języków' та мають терміни-дублети іншомовного походження *monolingwizm – bilingwizm – multilingwizm*. До цього типу антонімів належать також терміни (12 од.): *indywidualny kontakt językowy – lokalny k. j. – ogólnonarodowy k. j., dwujęzyczność wczesna – d. wieku dorastania – d. dorosłych*. Отже, антоніми, що виражають контрарну протилежність у трьох мовах, засвідчують явище міжмовної

симетрії, оскільки вони виявляють тотожну семантику та схоже графічне оформлення, а також спільність у розвитку синонімії та антонімії.

Антоніми, що виражають комплементарну протилежність, становлять абсолютну більшість у терміносистемі української мови (56 од.). Наприклад, зафіксовано пари термінів на позначення протиставних типів мовних ситуацій, які, крім цього, ще й підтверджують міжмовну асиметрію: *рівнопотужна мовна ситуація – різнопотужна м. с.* (диференційна сема 'демографічна потужність мов'); *рівноважна м. с. – нерівноважна м. с.* (сема 'комунікативна потужність мов'); *гармонічна м. с. – дисгармонічна м. с.* (семи 'функціональна рівнозначність' / 'нерівнозначність мов'), а також гіпоніми *гіпоглосна м. с.* (сема 'співвідношення офіційної літературної мови з іншою літературною мовою, що має більше поширення у світі') та *гіперглосна м. с.* (сема 'співвідношення мови країни з мовами іммігрантів'). Як бачимо, семи протилежності, що лежать в основі виокремлення кожної пари термінів, виражають межу певної ознаки родового поняття в його видових варіантах.

Приклади, зафіксовані в англійській мові (52 од.), дозволяють стверджувати, що комплементарні антоніми допомагають позначити крайні полюси одного термінологічного поля. Для прикладу, видові назви *balanced bilingualism – dominant b., horizontal b. – vertical b., natural b. – secondary b., early b. – late b., active b. – passive b.* доповнюють одна одну до вираження меж виявлення тієї чи іншої ознаки.

Подібну парадигму співвіднесених термінів розвивають комплементарні антоніми у польській мові (52 од.): *dwujęzyczność symultaniczna – d. sekwencyjna, d. zrównoważona – d. dominująca, d. wzbogacająca – d. zubożająca, bilingwizm indywidualny – b. masowy*. Дослідники стверджують, що виявлення антонімічних відношень у термінолексиці допомагає точніше визначити місце кожного поняття у терміносистемі, адже, утворюючи елементарні пари одиниць із протилежною семантикою, антоніми забезпечують системність термінології. Проаналізований матеріал засвідчує, що основну роль у процесі систематизації соціолінгвістичної термінології відіграють саме комплементарні антоніми (ми оперуємо суперечливими поняттями, що не включають проміжних форм вираження).

Векторну протилежність в терміносистемі української мови формують терміни (8 од.): *контактний білінгвізм – дискантний б., односторонній б. – двосторонній б., горизонтальний б. – вертикальний б., зовнішня мовна політика – внутрішня м. п.* Антоніми, що позначають протилежне спрямування дій, широко представлені і в англійській та польській мовах (12 та 10 прикладів відповідно): *additive bilingualism – substractive b., sequential bilingualism – simultaneous b., explicit language policy – implicit l. p.; wewnętrzna polityka językowa – zagraniczna p. j., język wyjściowy – j. docelowy.*

За формальною структурою в терміносистемах соціолінгвістики переважають лексичні антоніми (29 пар термінів в українській мові, 28 – в англійській та 32 – у польській): укр. *продуктивний білінгвізм – рецептивний б., реальний білінгвізм – потенційний б., література мова – народно-розмовна м., титульна мова – м. національних меншин*; англ. *static interference – dynamic i., base language – target l., sudden language death – gradual l. d.*; пол. *bilingwizm aktywny – b. pasywny, prawny status języka – faktyczny s. j., język mniejszościowy – j. większościowy, język literacki – j. potoczny* та ін. Більшість із цих назв – це аналітичні терміни, опорний компонент яких виражає спільне родове поняття, а значення атрибутів протиставляються за одним із семантичних компонентів. Зауважимо, що серед лексичних антонімів зафіксовано пари, в яких антонімічні протиставлення збігаються із загальномовними антонімічними зв'язками, наприклад: укр. *зовнішня мовна політика – внутрішня м. п., активний білінгвізм – пасивний б., ранній б. – пізній б., природний б. – штучний б., тимчасовий б. – тривалий б.*; англ. *overt language policy – covert l. p., active bilingualism – passive b., early b. – late b.*; пол. *zapożyczenie zewnętrzne – z. wewnętrzne, socjolekty o szerokim zasięgu komunikacyjnym – socjolekty o wąskim zasięgu komunikacyjnym, dwujęzyczność naturalna – d. sztuczna* та ін.

Словотвірні антоніми представлені меншою кількістю одиниць (25 назв в українській мові, 18 і 8 – в англійській та польській). Це терміни, утворені за допомогою префіксів протилежного чи заперечного значення. У цій функції використовують префікси як власномовні (**не-**), так і

іншомовного походження (**де-, суб-, супер-, кон-, ди-, а-**) : *збалансована мовна ситуація – незбалансована м. с., нормований білінгвізм – ненормований б., перекладний б. – неперекладний б., контактний б. – неконтактний б., вербальна комунікація – невербальна к., креолізація – декреолізація, націоналізація – денаціоналізація, субстрат – суперстрат, конвергенція – дивергенція, симетричний б. – асиметричний б.* Ілюстративний матеріал засвідчує, що найпродуктивнішим способом формування словотвірних антонімів є приєднання до терміна стверджувальної семантики префікса **не-**, який виражає значення «заперечення», «відсутності тієї чи іншої ознаки», тому в антонімічній парі виникає відношення повної протилежності. Заперечна частка **non-**, приєднуючись до стверджувальної основи, активно творить терміни із протилежним значенням в англійській мові: *primary language – nonprimary l., dominant language – nondominant l., native speaker – nonnative s.* У польській мові цим формантам відповідає продуктивний префікс **nie-**: *wielojęzyczność oficjalna – w. nieoficjalna, bilingwizm naturalny – b. nienatywny.*

В англійській мові протиставлення термінів забезпечують префікси: **inter- / intra-** (*interlingual language situation – intralingual l. s.*), **de-** (*creolization – decreolization, nationalization – denationalization*), **un-** (*balanced language situation – unbalanced l. s.*), **sub- / super-** (*substratum – superstratum*), **in-** (*formal language planning – informal l. p.*).

Окрім префіксів, у творенні антонімічних назв беруть участь префіксоїди – кореневі за походженням морфеми, що частково десемантизувалися і функціонально наблизилися до афіксів. Так, для номінації протилежності розміру, вираженої одним із компонентів складного слова, вживаються усічені основи грецького походження **мікро- / макро-** (*мікросоціолінгвістика – макросоціолінгвістика*), а для вираження кількісного вияву ознаки – компоненти **моно- / полі-**, **мульти-** (*монолінгвізм – полілінгвізм = мультилінгвізм*). В англійській мові зафіксовано еквівалентні форманти: **micro- / macro-** (*microsociolinguistics – macrosociolinguistics*); **mono- / multi-** (*monolingual – multilingual*). Польськими відповідниками є терміни *mikrosocjolingwistyka – makrosocjolingwistyka, monolingwizm – multilingwizm.* Як бачимо, запозичені афікси у трьох мовах приєднуються до основ іншомовного походження.

У термінолексиці соціолінгвістики антоніми можуть бути однословами (13, 10 та 9 прикладів у трьох мовах): укр. *кодифікація – стандартизація, інтерференція – трансференція*, англ. *substratum – superstratum, acrolect – basilect*, пол. *kodyfikacja – standaryzacja, interferencja – transferencja, rewitalizacja – zachowanie*, композитами (11, 10 та 7 од.): укр. *ідіолект – соціолект*; англ. *idiolect – sociolect*; пол. *idiolect – socjolekt*) та багатокомпонентними одиницями (59, 54 і 56 термінів відповідно): укр. *правовий статус мови – фактичний с. м., територіальний діалект – соціальний д., рідна мова – іноземна м.*; англ. *minority language – majority l., overt language planning – covert l. p.*; пол. *językowa norma praktyczna – j. n. teoretyczna, jednokrotne przełączenie kodu – wielokrotne p. k., wczesna dwujęzyczność jednoczesna – wczesna d. sukcesywna*).

З а м о р ф о л о г і ч н о ю п р и р о д о ю найбільш поширеними в соціолінгвістичній термінології трьох мов є прикметникові антоніми (23, 24 та 20 слововживань), наприклад: укр. *перспективна мовна політика – ретроспективна м. п., мажоритарна мова – міноритарна м.*; англ. *artificial language – natural l., productive bilingualism – receptive b.*; пол. *język ojczysty – j. obcy, wielojęzyczność indywidualna – w. społeczna*. Рідше зафіксовано антоніми-іменники: *перемикання кодів – змішування кодів, code-switching – code-mixing, standard language – vernacular, język większości – j. mniejszości.*

Термінологічна лексика соціолінгвістики засвідчує перетин синонімічних та антонімічних зв'язків. Між синонімічними рядами виявляються симетричні антонімічні відношення: вони утворюють мікросистему, де антонімічні компоненти взаємопов'язані із синонімічними рядами. Це дозволяє говорити про антонімію синонімічних рядів або синонімію антонімічних протиставлень [4, с. 280]. У результаті дослідження термінів соціолінгвістики такі антонімічно-синонімічні об'єднання виявлено у кожній з трьох мов, наприклад: *активний білінгвізм = продуктивний б. – пасивний б. = рецептивний б.* Аналогічний ряд термінів спостерігаємо в англійській мові: *active bilingualism = productive b. – passive b. = receptive b.* Можемо стверджувати, що когіпоніми у двох мовах засвідчують еквівалентність, адже

вони виявляють не лише тотожну семантику, але і спільність у формуванні антонімічних та синонімічних зв'язків. Ряд еквівалентних відповідників зафіксовано також у англійській та польській мовах: *sequential bilingualism = successive b. = consecutive b. – simultaneous b.*; *dwujęzyczność sekwencyjna = d. sukcesywna = d. podporządkowana – d. symultaniczna*. Цей приклад демонструє явище протилежності між різнокореневими одиницями, три з яких – абсолютні синоніми.

Висновки**.** 1. Дослідження антонімії в термінології соціолінгвістики виявляє сутнісні ознаки цього явища, які дозволяють виокремити характерні для трьох терміносистем функціональні типи антонімів: а) контрарні / комплементарні / векторні, б) лексичні / словотвірні в) терміни-однослови / терміни-композити / багатокомпонентні терміни, г) прикметникові / іменникові.

2. У складі терміносистем переважають комплементарні антоніми (56 одиниць в українській та по 52 приклади в англійській і польській мовах). Рідше зафіксовано вживання контрарних (19, 12 та 12 назв відповідно) або векторних антонімів (8, 12 і 10 прикладів).

Абсолютну більшість у трьох мовах становлять лексичні антоніми (58 термінів в українській, 56 – в англійській і 64 – у польській мовах). Творення назв за допомогою приєднання протилежних за змістом афіксів не є системним (25, 18 та 8 одиниць).

Про структурну антонімію свідчить функціонування термінів-однословів, композитів і словосполук, що характеризує три мови. Однак багатокомпонентні терміни, у яких значення протилежності виражають залежні атрибутивні компоненти, вступають у антонімічні відношення найчастіше (59, 54 і 56 одиниць).

Синоніми-прикметники більш характерні для соціолінгівстичних назв, ніж синоніми-іменники (23 слововживання в українській, 24 – в англійській та 20 – у польській мовах).

Здійснений аналіз свідчить про реалізацію швидше спільних, а не відмінних тенденцій формування антонімічних відношень на матеріалі терміносистем трьох мов.

Список використаної літератури

1. Куделько З. Антонімія в терміносистемі ринкових взаємин / З. Куделько // Проблеми української термінології: зб. наук. праць – К., 2004. – С. 106–108.

2. Мацюк Г. П. Прикладна соціолінгвістика. Питання мовної політики: навч. пос. / Г. П. Мацюк. – Львів: Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – 212 с.

3. Михайлова Т. В. Антонімічні відношення українських науково-технічних термінів як мовне явище та об'єкт лексикографії / Т. В. Михайлова // Українська термінологія і сучасність: збірник наукових праць. – К., 2003. – Вип. 5. – С. 295–299.

4. Михайлова Т. В. Антонімія в українській науково-технічній термінології / Т. В. Михайлова // Вісник Харківського нац. ун-ту. Серія філологія. – 2000. – № 491. – С. 278–282.

5. Михайлова Т. В. Семантичні відношення в українській науково-технічній термінології: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 – українська мова / Т. В. Михайлова. – Х., 2002. – 20 с.

6. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – К.; Полтава: Довкілля, 2006. – 716 с.

7. Тараненко О. О. Антоніми / О. О. Тараненко // Українська мова: Енциклопедія. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с.

8. Brown K. Concise Encyclopedia of Semantics / K. Brown, K. Allan. – Amsterdam: Elsevier Ltd, 2009. – S. 25–28.

9. Budin G. Handbook of terminology management / G. Budin, S. Wright. – Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1997. – Vol. 1. – 355 p.

10. Cabré M. T. Terminology: theory, methods and applications / M. T. Cabré. – Philadelphia PA: John Benjamins, 1999. – 248 p.

11. Grucza F. Teoretyczne podstawy terminologii / F. Grucza. – Wrocław, 1991. – 159 s.

12. Lukszyn J. Teoretyczne podstawy terminologii / J. Lukszyn, W. Zmarzer. – Warszawa, 2006. – 188 s.

13. Mesthrie R. Concise Encyclopedia of Sociolinguistics / R. Mesthrie. – South Africa: University of Cape Town, 2001. – 1060 p.

14. Skudrzykowa A. Mały słownik terminów z zakresu socjolingwistyki i pragmatyki językowej / A. Skudrzykowa, K. Urban. – Kraków; Warszawa: Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego, 2000. – 170 s.

Васыльцив О. С. Явление антонимии социолингвистических терминов в украинском, английском и польском языках

Аннотация

В статье исследуются антонимические отношения в социолингвистической терминологии. Термины-антонимы проанализированы с учетом степени семантической противоположности, особенностей структуры и морфологической природы. Установлено производительность и роль этих отношений в процессе проявления структурной организации терминосистемы, а также раскрыто их общие и отличительные признаки, реализованы на материале указанных языков.

Ключевые слова: *социолингвистика, термин, антонимические отношения, тип семантической противоположности, структурный признак.*

Vasyltsiv O. S. Phenomenon of the antonymy of sociolinguistic terms in the Ukrainian, English and Polish languages

Summary

Comparative analysis of sociolinguistic terms, which form antonymy relations on the material of the Ukrainian, English and Polish languages, is one of the unstudied issues of systemic organization of terminology. The main aim of the article is to explore antonymous relations in the sociolinguistic terminological system on the basis of three languages.

The object of the study are sociolinguistic terms of the Ukrainian (83 units), English (74 units) and Polish (72 units) languages, which are collected from linguistic dictionaries, encyclopedias and sociolinguistic studies.

Terms-antonyms are analyzed with considering the degree of semantic opposites, peculiarities of the structure and morphological nature.

Studying antonymy in sociolinguistic terminology reveals essential features of this phenomenon, which allow to distinguish functional types of antonyms: a) contrary / complementary / directional, b) lexical / word-formative, c) one-component terms / compounds / multicomponent terms, d) adjective / noun antonyms.

Terminological vocabulary of sociolinguistics testifies crossing of synonymy and antonymy. Symmetrical antonymous relations are revealed between synonymous rows: they form a microsystem where components of antonyms are interconnected with synonymous rows.

Simultaneously, the analysis illustrates realization of common, rather than distinct trends of forming antonymous relations on the material of terminological systems of three languages.

Key words*: sociolinguistics, the term antonymous ratio, type of semantic opposites, structural feature.*

УДК 811.162.1

Вишневська Л. Б.,
аспірант Інституту мовознавства
імені О. О. Потебні НАН України
E-mail: philypko@gmail.com

ЕКВІВАЛЕНТНІСТЬ ПОЛЬСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ: ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ

У статті висвітлено проблеми перекладу польських фразеологічних одиниць українською мовою. Підкреслено, що етносвідомість унеможливлює створення еквівалентних фразеологізмів при перекладі з однієї мови на іншу, виникають суто «національні» стійкі словосполучення, які відбивають умови життя, історичні цінності, досвід і стиль мислення носіїв мови. Разом із тим, при перекладі виникають індивідуально-авторські трансформації фразеологізмів, які не пов'язані з етнокультурою будь-якої мови.

Ключові слова: *еквівалентність фразеологізмів, тотожність фразеологізмів, міжмовні відповідності, художній переклад, етнокультура, фразеологічні трансформації.*

Мова віддзеркалює в собі практичний досвід своїх носіїв. Фразеологія як специфічний мовний розділ наділена спеціальними засобами, які роблять стійкі сполуки різних мов схожими і цілісними.